

mening være høist beklægt, og det er dette, jeg har troet at burde lægge Thingets ærede Medlemmer paa Hjerte, før end man skrider til Afstemning.

Indenrigsministeren: Det er mig særdeles kjært, at den høitagtede Landstingsmand, som nu satte sig, har givet mig en stærkere Opfordring, end jeg ellers vilde have, til at udtale mig bestemt om den nærværende Sags Stilling til mig og den Regjering, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem. Jeg troede, at jeg allerede tidligere, navnlig angaaende min egen Stilling til Sagen, havde udtalt mig bestemt nok; hvis der er noget ikke aldeles Bestemt i min Tale, er det ingenlunde, fordi jeg jo har havt en ganske bestemt Overbeviisning og et ganske bestemt Forsæt, men fordi jeg ugjerne vilde give det Udseende af, som om jeg vilde lægge særdeles Vægt derpaa, eller troede, at det vilde have en særdeles Vægt hos den ærede Forsamling. Men jeg skal nu, ligesom den høitagtede Landstingsmand, der nylig talte, har, som det forekommer mig, fuldstændigt opfattet Meningen af min Tale for mit Bedkommende, nemlig at jeg ikke kan blive i Regjeringen, saafremt det nærværende Udcast skal have Lovskraft, saaledes ogsaa nu gjentage, at dette er min ganske bestemte Mening. Hvad Regjeringens øvrige Medlemmer angaar, veed jeg ogsaa, at Ingen af dem er stemt for Loven; men derimod tør jeg ikke sige, om de ansee Sagen for at være af den Bigtighed, at de ogsaa ville fratræde, hvis denne Lov af Kongen bliver vedtagen. Jeg har ikke villet erholde nogen bestemt Erklæring af dem i denne Henseende, fordi jeg paa ingen Maade ønsker, og mindst vil at det skulde have Udseende af, at jeg derved vilde conservere min egen Stilling i Ministeriet, at lægge noget Baand paa disse mine høitagtede Colleger, som jeg ønsker maae ved enhver Leilighed beholde Frihed til efter deres bedste Overbeviisning, saaledes som Forholdene stille sig, at tage deres Beslutninger. Jeg har nu ganske bestemt udtalt, hvad jeg med Visshed kan udtale, og Formodninger vil jeg ikke fremføre. Jeg maa endnu gjøre den Bemærkning, at jeg anseer denne Sag for at være af en stor Bigtighed, ikke alene fordi jeg troer, at

den foreliggende Lov, hvis den gaaer igjennem, vil aldeles forstyrre vort Communalvæsen, men ogsaa fordi den vil give den almindelige Valgret en særdeles stor Støtte. Naar jeg siger dette, maa man ingenlunde troe, at jeg omgaaes med noget Forsæt om at betage den almindelige Valgret dens grundlovmæssige Ret i den Kreds, hvori den er tilstaaet samme. Hverten jeg eller noget af Regjeringens øvrige Medlemmer ønsker at gaae frem anderledes end paa grundlovmæssig Maade; men derimod troer jeg ikke, at det var godt at sætte en saadan ny Bom om den almindelige Valgret, at det skulde blive en tilkommende Tid vaanskeligere at faae den forandret, end det allerede er, og, saavidt jeg har kunnet opdage, troer jeg ikke, at der er en saa almindelig Stemning for den almindelige Valgret, at man skulde foretage et Skridt, som vilde lede til at give den en ny Bekræftelse, en ny Styrke, ja at sætte den høiere, end den Rigsforsamling satte den, der i 1848 og 1849 stemte for den. Der erkjendtes det meget bestemt, at det, der da vedtoges med Hensyn til Staten, ingen Regel skulde være for Kommunen, og man havde derfor den meget gode Grund, at der i Communalbestyrelsen er Spørgsmaal om Formue-Interesser og i Særdeleshed om Bidrag til de communale Udgifter, saa at det synes, at de, der svare Afgifter, og det Afgifter, som dog betyde Noget, maae komme i særdeles Betragtning. Og dernæst troer jeg, at man idetmindste kan tænke sig, at de Mangler, som ere ved den almindelige Valgret, kunne rettes i de store Samsfund, hvori flere Communer komme sammen, men derimod vil i saadanne Samsfund, som Sognene ere, den almindelige Valgret meget ofte give enkelte Personer uindskrænket Herredømme, saa at altsaa Slutningen fra Valgene til Rigsdagen til disse er aldeles ugyldig. Men nu vil man aabne en Valgret i Kommunen, der kun tilhjeladende ikke er almindelig Valgret; thi man siger, at Enhver skal svare Noget, det være nu nok saa Lidet, enten det er Penge eller Naturalpræstationer; og derhos udvider man den almindelige Valgret i en meget høj Grad ved at man tager de 25aarige med, istedetfor at der efter Grundloven fordres 30 Aars Alder. — Naar man mener, at Regjeringen